

Společnost sociální pediatrie ČLS JEP (org. č. 86)

Society for Social Pediatrics CzMA

Společnost sociální pediatrie byla založena dne 9. 11. 1992 při příležitosti tradičního Setkání pracovníků kojeneckých ústavů a dětských domovů v Ostravě.

Od roku 1991 však již existovala pracovní skupina pro sociální pediatrii při České pediatrické společnosti, která založení samostatné odborné společnosti aktivně připravovala. Na práci této skupiny se podílela řada odborníků, pracujících dlouhá léta v této oblasti (prof. MUDr. J. Dunovský, DrSc., doc. PhDr. Z. Matějček, DrSc., MUDr. A. Chyská, MUDr. L. Kukla, CSc., MUDr. F. Schneiberg, MUDr. P. Biskup).

Při zakládající valné hromadě byl na první funkční období zvolen výbor společnosti ve složení: MUDr. František Schneiberg, MUDr. Lubomír Kukla, CSc., MUDr. Pavel Biskup, MUDr. Zdeněk Novotný, MUDr. Jaroslava Lukešová, MUDr. Olga Tesařová, MUDr. Anna Neduchalová a revizní komise ve složení: MUDr. Miluše Kuželová, MUDr. Jana Spilková a MUDr. Marie Haková.

Ve svém programovém prohlášení si společnost vzala za cíl podílet se na vytváření interdisciplinární spolupráce odborníků k zajištění potřeb, práv a požadavků dětí, zvláště pak dětí ohrožených, postižených, zanedbávaných, zneužívaných, týraných, dětí z různých společenských minorit, dětí žijících mimo rodinu aj. Společnost se snaží prosadit sociální pediatrii jako samostatný obor, snaží se řešit otázky dětských zařízení, vyvíjí a podporuje vzdělávací

a výzkumnou činnost v oboru. Chce být partnerem státním orgánům i všem ostatním institucím v odborném řešení problémů dětské populace.

Jednotlivé pracovní skupiny již vypracovaly několik odborných stanovisek pro MZ ČR, v současnosti se společnost podílí na řešení kompetencí v péči o děti. Byl vypracován návrh koncepce oboru a jeho náplň pro potřeby chystaného zákona o vzdělávání ve zdravotnictví aj.

Mezi nejbližší plány patří dořešení kompetencí v péči o děti, uplatnění našich představ v zákoně o zdravotnických zařízeních a vzdělávání ve zdravotnictví, prohlubování našich zahraničních kontaktů, další pořádání seminářů s našimi i zahraničními odborníky jako vzdělávání v oboru atd.

Od valné hromady v roce 1996 pracoval výbor společnosti v dalším funkčním období v tomto složení: MUDr. František Schneck (předseda), MUDr. Anna Neduchalová (místopředseda), MUDr. Lubomír Kukla (sekretář), MUDr. Pavel Biskup (pokladník), MUDr. Jaroslava Lukešová, MUDr. Zdeněk Novotný, Jindra Bartáková. Revizní komise: MUDr. Miluše Kuželová (předseda), MUDr. Marie Haková, PhDr. Marie Holá.

Na valné hradě v roce 1998 byla z členství v revizní komisi odvolána MUDr. Kuželová. Novou členkou a následně i předsedkyní byla zvolena MUDr. Petra Vorlíčková.

Významné aktivity

Mezi nejvýznamnější a nejuspěšnější aktivity patří uspořádání I. národní konference k problematice týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte s mezinárodní účastí ve dnech 9. až 10. 11. 1993 v Mostě. Sborník referátů z této konference byl vydán MPSV ČR jako účelová tematická publikace.

Společnost se podílela vlastním programovým blokem také na sjezdu České pediatrické společnosti v roce 1994.

Významnou mezinárodní akcí byl rovněž Seminář anglických odborníků k problematice dětí zanedbávaných, zneužívaných a týraných, který se konal 8.–10. 4. 1995 v Praze. Společnost dále převzala od pediatrické společnosti pořádání pravidelných setkání pracovníků kojeneckých ústavů, dětských domovů a dětských center. S úspěchem samostatně pořádala toto setkání 27.–28. 5. 1994 v Benešově ve spolupráci s Dětským domovem ve Stránčicích.

Společnost byla dále pořadatelem několika seminářů s účastí zahraničních odborníků: v roce 1994 s prof. V. Vossem z Kinderzentrums v Mnichově, v roce 1995 s prof. dr. Schlackem, předsedou Německé společnosti sociální pediatrie, s prof. dr. Sommerem z univerzity v Heidelbergu apod.

Pro své členy uspořádala společnost několik tematických zájezdů do zařízení péče o děti v Německu a Rakousku (Kinderzentrum Mnichov, Anstalt Stetten, Lebenshilfe Senden, Kinder- u. Jugendanwaltsschaft v Salzburgu apod.).

Společnost vydává cca 5krát ročně vlastní bulletin, přinášející kalendář akcí společnosti pořádaných, nejzajímavější zprávy o činnosti společnosti, odkazy na zajímavosti v odborném tisku.

Mezi nejvýznamnější publikace patří samostatné číslo Časopisu lékařů českých k problematice dětí zanedbávaných, zneužívaných a týraných, které společnost připravila. Členové společnosti publikují v odborných časopisech pravidelně, zejména v Česko-slovenské pediatrii, ČLČ a Praktickém lékaři. Několik prací bylo zveřejněno i v zahraničním tisku (Sozialpaediatric – SRN aj.).

Naši členové jsou autory či spoluautory několika publikací vydaných v posledních letech. Jsou to publikace učebnicového charakteru (Zanedbávané, zneužívané a týrané dítě – Grada, Praha 1997; Sociální pediatrie – Grada, Praha 1998; Náhradní rodinná péče – Portál, Praha

1999 aj.). Kromě toho členové společnosti publikují v odborném i populárním tisku. Jsou členy redakčních rad různých odborných periodik (např. Čes.-slov. Pediatrie, Čas. Lék. Čes. aj.).

Ve smyslu interdisciplinárního charakteru naší společnosti se snažíme pořádat i různé jednotlivé přednášky a semináře k aktuálním tématům, kde dochází k výměně zkušeností se všemi odborníky zainteresovanými na péči o děti. Největší ohlas i velkou účast měl seminář na téma *Chceme skutečně blaho dětí?* pořádaný v Lékařském domě 23. 6. 1998.

Podílíme se také na organizaci pravidelných diskusních soustředění pracovníků kojeneckých ústavů, dětských domovů a dětských center, pořádaných 1krát ročně katedrou pediatrie IPVZ v Praze. Zástupci naší společnosti přednášejí nám blízkou tematiku i v kurzech a akcích České lékařské komory, Institutu pro další vzdělávání ve zdravotnictví v Brně, ve školícím centru při Fakultní Thomayerově nemocnici v Praze a jinde.

K pravidelným aktivitám společnosti patří 1krát za 2 roky pořádané Setkání pracovníků kojeneckých ústavů, dětských domovů a dětských center. V roce 1996 to bylo setkání v Pardubicích, pořádané ve spolupráci s Dětským centrem Veská u Pardubic, v roce 1998 pak setkání ve Strážnici, pořádané ve spolupráci s Kojeneckým ústavem v Kyjově, v roce 2000 setkání v Kamenici nad Lipou, ve spolupráci s tamním dětským domovem. Na těchto setkáních se schází vždy cca 150 pracovníků uvedených zařízení, různých profesí, kteří si vyměňují zkušenosti z práce s dětmi v těchto zařízeních. Stále více jsou předmětem jednání i otázky koncepční, legislativní atd. Proto také mezi účastníky jsou vždy vítanými hosty pracovníci MZ ČR, MPSV, poslanci, senátoři a další zástupci státní správy.

Naše společnost se podílí vždy i většinou půldenním programem na kongresech České pediatrické společnosti. Na posledním kongresu v roce 1998 v Brně odeznělo v bloku, zajišťovaném naší společností, cca 15 referátů s příznivým ohlasem.

Zahraněční spolupráce

Udržujeme kontakty s několika zahraničními partnerskými organizacemi, především s Německou společností sociální pediatrie, ISPCAN aj. Členové naší společnosti jsou členy i mezinárodních organizací, především Evropské společnosti sociální pediatrie (ESSOP), jejíž kongres v roce 1997 jsme v Praze spolupřátali. Předseda společnosti je korespondujícím členem Německé společnosti sociální pediatrie, sekretář byl v letech 1996–1997 předsedou rady ESSOP, další členové jsou členy ISPCAN. Několik členů je v Radě Českého výboru pro UNICEF.

Ocenění

Čestný předseda společnosti prof. dr. Dunovský i čestný člen společnosti doc. dr. Matějček byli oceněni doma i v zahraničí mnoha poctami, jsou též členy mnoha zahraničních společností.

Díky daru amerického pediatra dr. Adaseka uděluje naše společnost každoročně Cenu dr. Adaseka, jejímiž laureáty mohou být členové naší společnosti mladší 40 let, kteří se v daném roce významně zaslouží teoretickou i praktickou činností o osud dětí zanedbávaných, týraných a zneužívaných. Dosavadními nositeli jsou Mgr. Jana Wolecká z Kojeneckého ústavu v Praze, za práci i činnost v oblasti vyhledávání a přípravy nových rodin pro ohrožené děti, a Barbora Dvořáková, mladá absolventka sociálně právní školy za vynikající práci o stavu náhradní rodinné péče.

Čestní členové: prof. PhDr. Zdeněk Matějček, Praha; dr. Jirina Prekop, Lindau (SRN).

Vnitřní členění

V rámci společnosti pracují tyto sekce:

- Sekce pro kojenecké ústavy a dětské domovy (vedoucí MUDr. Jaroslava Lukešová, Kojenecký ústav s dětským domovem, Praha-Krč).
- Sekce pro střední zdravotní a vychovatelský personál (vedoucí Jana Bystřická, Kojenecký ústav, Plzeň).
- Sekce pro zahraniční styky (vedoucí MUDr. Zdeněk Novotný, Dětský domov pro děti do 3 let, Ostrava-Zábřeh).
- Sekce pro koncepci a náplň oboru (vedoucí MUDr. Lubomír Kukla, CSc.).
- Sekce pro práva dítěte (vedoucí MUDr. Pavel Biskup, Dětský domov, Stránčice).
- Sekce pro náhradní rodinnou péči (vedoucí PhDr. Marie Holá, Rodinná poradna, Kolín).
- Sekce pro ekonomiku a financování (vedoucí ing. Bohumil Sochor, Dětské centrum, Znojmo).

Předseda: MUDr. František Schneiberg

Ústav pro humanitární studia v lékařství 1. LF UK, Praha

Vědecký sekretář: MUDr. Lubomír Kukla, CSc.

Výzkumný ústav zdraví dítěte, Brno

Podklady zpracoval MUDr. František Schneiberg.

Neaktualizováno.